

EDWARD SOCZEWIŃSKI

ur. 1928; Lublin

Tytuł fragmentu relacji	Mieszkania były opróżniane a zawartość palona
Zakres terytorialny i czasowy	Lublin; II wojna światowa
Słowa kluczowe	likwidacja getta, getto na Podzamczu, szabrowanie, obóz na Lipowej, obóz pracy, Soczewiński Edward (1928-)

Mieszkania były opróżniane a zawartość palona

Polacy, którzy tam byli (*na Podzamczu, po likwidacji getta -dop. M.N.*) poszukiwali jakiś rzeczy wartościowych, więc zdarzały się jakieś – powiedzmy – lichtarze srebrne, czy jakieś talerzyki, czy jakieś kubeczki ze srebra. Natomiast było bardzo mało takich rzeczy małowartościowych. Powiedzmy, były tam jakieś lichtarze posrebrzane. To wszystko się poniewierało. Poniewierały się książki. Na żydowskie książki nikt nie zwracał uwagi, bo po prostu jeśli ktoś zobaczył polską książkę, to mógł [ją] zabrać. Jeszcze jakieś obiekty kultu: tory nawijane na takie dwa wałki, przewijane z wałka na wałek, ręcznie pisane na pergaminie, czy szale. To wszystko się poniewierało po ulicy. Przecież to były wartościowe rzeczy, ale to nikt tego nie doceniał, bo ludzie nie znali przecież języka, więc się tym nie interesowali. Ale były też mieszkania nie opróżnione z rzeczy. Ludzie tam chodzili – Polacy, i jeżeli coś znaleźli wartościowego to zabierali z tych mieszkań. Także częściowo te mieszkania były opróżniane a zawartość palona, a częściowo były pozostawione. Zresztą były też budynki wyburzane wg pewnego planu. Ulica Szeroka była wyburzona, czy tereny pod Zamkiem, przy ulicy Ruskiej też część domów była wyburzana. Z tym że wyburzanie było przeprowadzane przez jeńców polskich pochodzenia żydowskiego. Oni chyba mieszkali w barakach na Lipowej i byli początkowo traktowani chyba zgodnie z Konwencją Genewską, tzn. chodzili w mundurach. Nawet nie byli pilnowani (bez eskorty). I przychodzili rano i wyburzali te domy, tzn. kilofami rozbijali mury, czy też za pomocą traktora zwalali mury, jakieś liny zaczepiali stalowe. Także to przez dłuższy czas trwało – szczególnie w lecie 1942 roku.

Data i miejsce nagrania	2006-10-23, Lublin
Rozmawiał/a	Marek Nawratowicz
Transkrypcja	Monika Krzykała
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"